

”De gröna branscherna måste utvecklas i en ännu grönare riktning”

Politiken behöver nu också träda fram, och skapa ett regelverk för marknaden, skriver Olle Göransson, vd på Torfolk Gård, och Stefan Hellstrand, ekostrateg i Fryksdalen.

Publicerad: 24 juni 2024, 10:39

Det här är opinionsmaterial

Åsikterna som uttrycks här står skribenten/skribenterna för.

Olle Göransson är vd på Torfolk Gård. Stefan Hellstrand är ekostrateg i Fryksdalen.

Foto: Kolbjörn Örjavik & Hillevi Hellstrand

Ämnen i artikeln:

[Ekosystem](#)

Sverige och resten av världen är i färd med att genomföra den gröna omställningen – en nödvändighet för att klara miljö- och klimatmålen. Enorm uppmärksamhet och ekonomiska resurser satsas på vind- och solkraftparker, nya gruvor, batterifabriker och så vidare. Verksamheter som alla förutsätter att naturen, och inte sällan också människor, får flytta någon

annanstans. Både människorna och naturen är i vägen för den sortens grön omställning. Naturen förvisas till särskilda reservat, där människans enda roll är som åskådare, inte medverkande.

Samtidigt: det finns verksamheter som är genuint gröna i bemärkelsen att naturen och fotosyntesen har en avgörande roll för att dessa verksamheter ska kunna bedrivas. Som ger omfattande bidrag till den gröna omställningen. Vi tänker förstas på sådant som jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske. Där naturen, i stället för att behöva flytta på sig, är en förutsättning att samverka med. Branscher som dock ofta utmålas som problem för genomförandet av den gröna omställningen. När de tvärtom borde ses som förutsättningen för densamma.

”Här har miljörelsen, bönderna, skogsbrukarna, fiskarna, jägarna och alla andra ett arbete gemensamt med politiker och ekonomer att göra.”

Vi behöver ökad förståelse för, och ökade satsningar på, en utveckling av de gröna branscherna i en ännu grönare riktning. Det vore ett effektivt sätt att samtidigt berika naturen, ta hand om utsläpp av växthusgaser och förse samhället med nödvändiga produkter från jord, skog, sjöar och hav. Där naturen och de människor som brukar och vårdar den inte är i vägen, utan i stället är förutsättningen för en grön omställning i ordets rätta bemärkelse. Utan de gröna verksamheterna riskerar den gröna omställningen att bara bli en metod att upprätthålla en ohållbar, exponentiellt ökande, energi- och resursförbrukning. Framför allt, men inte enbart, driven av våra urbana centra.

Här har miljörelsen, bönderna, skogsbrukarna, fiskarna, jägarna och alla andra ett arbete gemensamt med politiker och ekonomer att göra. Inte som nu motarbete varandra. Inte minst behöver politiken träda fram, och skapa ett regelverk för marknaden. Där marknaden kan bli vårt redskap för en god social och ekonomisk utveckling inom ekosystemens bärkraftsgränser. Nu belönas inte bönder, eller andra naturbrukare, när de i sitt dagliga arbete producerar samhällets hållbarhetsbas som mat, skogsråvara och miljönytta.

Istället riskerar familjer som över generationer byggt upp särskilt stora biologiska värden, ofta i trots mot den företagsekonomiska rationalitet som staterna krävt, stora inskränkningar i sitt brukande med stora ekonomiska förluster eller avveckling som följd. Där miljö och klimatnytta blir en ekonomisk risk i företagandet. När det tvärtom skulle kunna vara en företagsekonomisk möjlighet att samtidigt producera samhällets förnödenheter och miljö- och klimatnytta.

”Vi riskerar att det bruna tar över naturen, landskapen och politiken.”

Därav protester runt om i Sverige och Europa. Vilket utnyttjas av bruna krafter i politiken. Då riskerar vi att det bruna tar över naturen, landskapen och politiken. I det nyligen genomförda valet till EU-parlamentet visar det låga valdeltagande i landsbygdskommunerna (ner till 20 procent som lägst) att landsbygdens befolkning inte ser att EU, och besluten där, har med deras liv och vardag att göra. Av de lantbrukare som ändå röstade gav en majoritet sin röst till Sverigedemokraterna.

En åtgärdslista för att också involvera de ”gröna näringarna” och landsbygdernas människor, skulle kunna se ut så här:

- Ökat stöd till forskning som bidrar till förståelsen för naturens och fotosyntesens avgörande roll för ett hållbart samhälle.
- Ge naturbrukarna i form av jord- och skogsbrukare ekonomiska möjligheter och verktyg för ett långsiktigt hållbart brukande.
- Utveckla en grön marknadsmekanism där förorenaren betalar och den som bidrar till lösningarna får betalt.
- Ett ökat lokalt inflytande över användningen och förvaltningen av naturresurserna.
- Införande av mål för svensk självförsörjning av livsmedel, och en handlingsplan för hur detta ska uppnås.

Olle Göransson VD och grundare Torfolk gård- Stefan Hellstrand Ekostrateg